

Ämne:

Avancerad fartygsmanövrering

Poäng: 5

Klass: SK/K3/SSS

3,5 + 1,5

Mål	Litteratur
<p><i>Kunskap och förståelse</i> Studenten förväntas efter avslutad kurs kunna:</p> <ul style="list-style-type: none"> redogöra för fartygs manöveregenskaper under varierande yttre förhållanden. <p><i>Färdighet och förmåga</i> Studenten förväntas efter avslutad kurs kunna:</p> <ul style="list-style-type: none"> utföra manöverprov tillämpa tekniken "gir med fast radie" manövrera fartyg under varierande yttre förhållanden i hamnområden till och från kaj, vid tagande och lämnande av lots, i floder och i områden med begränsat vattendjup och med och utan bogserbåtsassistans sammanställa rapport rörande sjöolycka samt tillämpa och utvärdera information från tillbudsrapporterings-system <p><i>Värderingsförmåga och förhållningsätt</i> Studenten förväntas efter avslutad kurs kunna:</p> <ul style="list-style-type: none"> analysera och bedöma resultatet av manöverprov utifrån fastställda manöverkriterier bedöma och upprätthålla fartygets sjösäkerhet vid manövrering i isfarvatten, i hårt väder, vid ankring och helikopteroperationer. värdera fartygets säkerhet i kritiska situationer såsom grundstötning och kollision	<ul style="list-style-type: none"> Föreläsningsunderlag ASH (Advanced Ship-handling) Lärobok i Sjömanskap LIS 2007 (Försvarsmakten) Sjöfartens handböcker Sjömanskap SJÖ 2012 (Jure Förlag AB) <p>Kurssida, moodle: https://moodle.lnu.se/course/view.php?id=1015 https://mymoodle.lnu.se/course/view.php?id=2038</p> <p>Öppna sidor – ingen inloggning</p> <p>Gulmarkerade moment läses under en senare läsperiod. 3,5 teori Totalt, fördelade på 2,5 Manövrering 1,0 Nödoperationer 1,5 Simulatorövningar</p> <p>Manövrering tenteras under ordinarie lektion. Om betyget G uppnås på denna del behöver studenten endast tentera delen nödoperationer vid den stora tentamen vid slutet av kursen. I annat fall tenteras både manövrering och nödoperationer.</p>
Innehåll	Läsavvisning/examination
<p>Innehåll</p> <ul style="list-style-type: none"> Konstruktionsfaktorer som påverkar fartygs manövrering såsom storlek, design samt bryggans placering. Fartygets uppträdande, pivotpunkt samt driftvinkel. Hydrodynamik med avseende på squat, bankeffekt och interaktion mellan fartyg. Fartygs påverkan av vind och ström. Manöverprov och manöverkriterier samt tillämpliga regler. Risker för fartyg i isfarvatten, manövrering och hand-havande av fartyg inkluderande hjälp av isbrytare och tillämpliga "guidelines". Risk och hantering av fartyg i hårt väder, fartreducering, kursändring, åtgärder vid manöverodugligt fartyg, minskning av avdrift samt tillämpliga "guidelines". Fartygets olika rörelseschema i våg och dyningsssystem. Interaktion mellan fartyg och helikopter, krav på manövreringsområde för helikopteroperationer, förberedelser för mottagande av helikopter, kommunikation mellan fartyg och helikopter och manövrering i samband med helikopteroperationer. Manöver vid ankomst lotsplats samt tagande och lämnande av lots. Val av ankarplats samt påverkande faktorer vid bedömning av utlagd längd på ankarkätting. Dragning samt klara ankare som sitter fast i botten.	<p>LIS (305-306), SJÖ (272-273) LIS (311-320) SJÖ (278-287) Föreläsningsunderlag (ASH 8.1 – 8.5) Föreläsningsunderlag (ASH 10) SJÖ (274) Föreläsningsunderlag (ASH 3.1 – 3.5)</p> <p>LIS (390 - 406), SJÖ (320 – 354) Föreläsningsunderlag (ASH 2.1 – 2.9)</p> <p>Föreläsningsunderlag (ASH 1.1 – 1.11), LIS (91-97; 321) SJÖ (77-83; 288 – 291)</p> <p>Föreläsningsunderlag (ASH 9.1 – 9.13) LIS (361 – 366 samt 369), SJÖ (314 – 319)</p> <p>LIS (219-221), SJÖ (194-196)</p> <p>LIS (223 – 247), SJÖ (197 – 220)</p>

- Manövrering och förtöjning vid tilläggning mot annat fartyg vid exempelvis läktring.
- Tillämpning av konstant girradie, ”blind pilot technique” samt ”trackstyrning”.
- Manövrering och handhavande av fartyg i hamnområde, kanal, flod, flodmynning samt begränsade och grunda vatten.
- Tilläggning och avgång från kaj under varierande förhållanden samt nyttjande av trossar och ankare.
- Manövrering med hjälp av bogserbåt, olika typer av bogserbåtar, koppling av bogserbåt, behov av antal bogserbåtar samt interaktion och kommunikation mellan fartyg och bogserbåt.
- Integrerade navigationssystem för optimal användning.

- Nationella och internationella regler rörande sjöräddningsorganisationer.
- Planering och ledning av sök och räddningsoperationer av fartyg eller flygplan i nöd med hjälp av IAMSAR.
- Positionsrapporteringssystem, SAR (Search And Rescue).
- Nödhandlingsplaner och åtgärder att vidta vid lastförskjutning, grundstötning, strandning, kollision samt riskbedömning och prioritering vid incident eller nöd-situation.
- MAS (Maritime Assistance Service), nödhamnar.
- Metoder, vid grundstötning, för att få ett fartyg flott med eller utan assistans.
- Bärgningsoperationer, befälhavares skyldigheter, begäran av assistans, bedömning av aktuell situation, bärgningskontrakt, bärgning och internationell lag samt användande av ”Lloyds Open Form”.
- Nödbogsering och arrangemang, förberedelser för bogsering, koppling till bogserbåt samt påbörjan av bogsering (Emergency Towing Procedures).
- Olycksincidentrapportering och haveriutredning.

Övningar

- Tillämpning av konstant girradie samt ”trackstyrning”.
- Manövrering och handhavande av fartyg i hamnområde, kanal, flod, flodmynning samt begränsade områden och grunda vatten.
- Tilläggning och avgång från kaj under varierande förhållanden samt nyttjande av trossar och ankare.
- Manövrering med hjälp av bogserbåt samt interaktion och kommunikation mellan fartyg och bogserbåt.
- Manövrering och förtöjning vid tilläggning mot annat fartyg vid exempelvis läktring
- Ankring med ett och två ankare.
- Search and rescue.

<https://moodle.lnu.se/course/view.php?id=1015> (tema 2)

LIS (248-328), SJÖ (221-272; 292 – 298)

Föreläsningsunderlag (ASH 6.1-6.2)
LIS (415 – 432), SJÖ (355 – 372)

Kurskompendium

“Nödoperationer”(med övningsexempel)

Sjömanskap (Jure)

- Sid 318 – sjöräddningsuppdrag ....
- Sid 373 – lossdragning
- Sid 374 – bärgning
- Sid 397- 416 – åtgärder vid söolycka

Sjölög

- Kap 6 §6, §14 (Sjönöd, rapport söolycka)
- Kap 8 (Om sammanstötning)
- Kap 16 (Bärgning)
- Kap 18 (Sjöförklaring)
- Kap 20 §7, §10 (Ansvar)

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, övningar, grupparbete och självständigt arbete.

Examination

Kunskapskontroll sker som följer;

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget godkänt ska de förväntade målen vara uppnådda.

Kunskapskontroll sker genom examinerande skriftligt prov samt examinerande simulatorövningar.